

Jørgen Kjærgaards prædiken 7. søndag efter Trinitatis

Taler

Jørgen Kjærgaard
Sognepræst

Dato

3. august 2025

Sted

Vestervig Kirke, Aalborg Stift

Omstændigheder**Prædikentekst:**

Lukasevangeliet kapitel 19, vers 1-10

- 1 Ære være Faderen og Sønnen og den Helligånd, nu og i al evighed!

Gud Fader, som mig skabte,

- 5 tæl ej mig blandt fortabte,

mit håb er sat til dig!

- Skuespilleren og multikunstneren Erik Clausen filosoferede engang lidt over de
10 udtryk, som vi uden at tænke nærmere over det, let hæfter på en hel gruppe af
mennesker: For eksempel en betegnelse som: "Enlig mor". Jamen, sagde
Clausen, det er da ikke sikkert, hun er spor 'enlig'! - Der kan da være både
forældre, søskende eller andre, der er endog meget tæt på og gør en indsats,
-veninder eller ligefrem naboer der tager et nap, og giver en hånd med. Men
15 benævnelsen "enlig mor" skaber jo med det samme et billede, og stempler også
moralsk...

- Eller tag et andet: "arbejdsløs". Selvom man ikke lige har en fast stilling, er det
vel ikke aldeles ensbetydende med, at man ikke har noget meningsfuldt at
20 foretage sig; ja, man kan sagtens have hænderne fulde af noget, der har
betydning – både for en selv og for andre - hver eneste dag...

- Eller tænk på et begreb som "social taber". Det er jo næsten dæmonisk. "Social
taber" – den etiket betegner det i enhver forstand mislykkede: - økonomisk,
25 samfundsmæssigt, menneskeligt. Er man først udnævnt til en 'taber' - så er der

nærmest intet, der kan reddes eller lykkes...

30 Sådan kan det altså være med de ord, vi hæfter på hinanden. Ét eneste ord kan gøre hele forskellen mellem fremgang eller undergang.

I evangeliet i dag er der sådan et ord. Et ord man, navnlig i kirkelige kredse, lidt for tankeløst har hæftet på mennesker. Det er ordet: "fortabt". Har du
35 nogensinde overvejet, hvor varsom man bør være med at bruge det ord? - Både om sig selv - hvad der nok heller ikke er mange der gør – for dér er man godt klar over, at det åbner en afgrund, hvis man tænker, eller ligefrem siger: Nu er jeg fortabt! Men hvorfor så have så travlt med, at der helt sikkert er andre, der er det?

40 - Joh... Det er da vigtigt at minde om fortabelsen, så folk kan tage sig i agt for den, bliver der svaret. – Jamen, tror du da virkelig, at man sådan kan redde sig selv over på den sikre side?

- Evangeliet i dag siger, at det kan man ikke. Men Gud kan.

45 For Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte!

Måske betyder det ligefrem, at andre opsøger Han slet ikke. - At Guds frelse ikke gælder nogen som helst andre end netop de fortabte! Og så bliver det jo da for
50 alvor et spørgsmål, hvad du og jeg egentlig er, ikke sandt?

- Er vi frelste; nå, men så er det altså ikke os, Han opsøger. Er vi fortabte... Jamen så har vi vel rigeligt at slås med, og slet, slet ingen ret til at have travlt med om de andre skulle være en smule længere ude.

55 Det giver nemlig ikke rigtig nogen mening at gradbøje fortabelse. Det er faktisk at tage den for let.

Der er jo ikke noget, der hedder 'en lille smule fortabt' - eller 'helt fortabt'.

60 - Fortabelse er ikke en feber, der kan måles i grader. Fortabelse er en total og altomfattende sygdom til døden. Der findes ingen medicin, ingen helbredelse. Ingen læge kan ordinere et middel, eller kurere fortabelse.

Fortabelse, det er, når døden allerede i levende live, har grebet et menneske.

Men mod døden hjælper kun ét eneste: Opstandelsen fra de døde. Og den ved du vel, er alene i Guds hånd. Opstandelsen står ikke i vores, men kun i Guds magt. Opstandelse – det er selve Guds kraft og gerning.

Al synd har du borttaget,

Vi ellers var fortabte...

- Skal vi synge før Nadveren.

Kun Jesus Kristus har bragt midlet mod død og fortabelse ind i verden: Frelsen i oprejsningen fra de døde! Den skal så til gengæld forkyndes for os levende!

Og derfor er det underligt, når en god prædikant stadig kan blive målt på, hvor meget fortabelsen bliver omtalt. Om han tør trække en skillestreg, og – som en anden fodboldspiller – tør dømme nogen ude... Om præsten klart tør pege ud: Der går grænsen, kære venner! - på den anden side af den er I fortabte...

- Hvad vil det egentlig sige at være fortabt?

Ja, i dag møder vi som sagt én, der er det. Et menneske, der ellers er på toppen af karriere og succes: Zakæus, overtolderen, der havde solgt sig selv til at opkræve besættelsesmagtens skatter og afgifter - og derfor var ved at gå til i sine naboers og landsmænds kolde had og foragt.

Når livet visner til en grå tilværelses ensomhed; når venskaber og familieband bliver til aske, og man blot er hjemløs og forladt selv blandt sine egne - er dét jo en slags fortabthed.

Endnu mere hjerteløs og forfærdelig, når de andre mener sig i deres gode ret, fordi de bilder sig ind at også Gud må da vende ryggen til og slå hånden af sådan et menneske. Det var jo, hvad de mente om tolderen Zakæus.

Men netop da – og til dem – bliver det i dag sagt: Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte!

105 - En "taber"... - Det er forresten et ord, der virkelig lukker evangeliet op:

- Til lignelsen om hyrden, der går ud for at lede efter ét eneste tabt får; uden tanke på de 99 i den sikre fold.

110 - Til den lille historie om mønten, der blev tabt af en kone, som ledte efter den med lys og lygte, og kaldte nabokonerne sammen af glæde over, at hun fandt den igen. - Sådan gør Gud, siger Jesus.

- Og til fortællingen om de to sønner, der var fortabt, hver på sin måde. - Den ene, fordi han vendte sin fars hus ryggen, og gik i hundene, og kom krybende hjem - "men allerede mens han var langt borte, så hans far ham, og kom løbende, og kyssede ham!" (Et mere bevægende billede af Gud findes ikke i hele Bibelen) - og så den anden, hans åh, så fornuftige storebror, der var blevet derhjemme og havde holdt sig på måtten og altid gjort alle sine pligter... - Men
115
120 som tabte sig selv af nag og forargelse over faderens glæde ved den lilles hjemkomst, i en grad så han ikke ville være med til festen...

Hvor er mon fortabelsen i den historie? Det er jo nemlig så nemt at blive forarget over Guds rige, hvor der altid er mere glæde over én fortabt, som
125 kommer hjem, end over 99 af de sikre...

Dét passer os nemlig slet ikke. Hos os skal jo helst de retfærdige, de pligtopfyldende, de velafrettede i den sikre fold belønnes - de andre kan passende gå fortabt, for det er de vel allerede...
130

I den verden, vi holder fast i, taber taberne, og de fortabte går fortabt. Og dermed afslører vi, hvor meget vi netop holder fast i verden, og hvor lidt vi i grunden vender blikket, sindet og tanken mod det himmelske!

135 Derfor bliver kirken heller aldrig et sted, vi rigtig føler os hjemme. "Hjemme" er jo der, hvor vi netop selv bestemmer og udfolder os mest.

Men, som vi sang: Kirken er som Himmerige... ikke helt af denne verden, for i den lyder det ord, der bringer Himlen herned. Det ord, der taler vores
140 selvudfoldelse og selvoptagethed imod - også den religiøse.

Det ord, der gør hele forskellen; nemlig ordet om Ham, der opsøgte det

145 fortabte. Ham, som altid tager ind hos de udstødte, de foragtede, de onde og utaknemmelige.

Derfor er kirken da også først og sidst tabernes hjem. Her, hvor den sandhed siges, at du har ingenting, for dit liv er, at nogen har dig!

150 – Har krav på dig – og det har både din Gud og dit medmenneske – og netop derfor er dit liv aldrig tabt, aldrig værdiløst, aldrig ligegyldigt eller forspildt.

Gud kan bruge det. Og din næste også. For de har begge brug for dig.

155 Det er nemlig kristendom: - At du og jeg har en næste, et medmenneske, som har mere krav på os, end vi har på os selv.

Jesu Kristi kirke er derfor det sted, hvor vi får lov at se hinanden og os selv, sådan som Gud ser os. Gud, der kun kan få øje på den, der har tabt sig selv i jaget
160 på at skabe sin egen tilværelse - men som bliver fundet i sit medmenneskes liv.

For med Kristus er dét Guds eneste dom over os: At vi er dømt til broderskab med det medmenneske, vi ikke vil vide af, fordi det står i vejen for det, vi selv vil.

165 Men netop fordi vi er sådan - fordi vi er, som vi er – derfor er kirkens fællesskab dét, vi ikke kan undvære. Den er de fortabtes hjemsted; ja - og i dag er den noget langt mere – for: ... i dag er der kommet frelse til dette hus!

Menneskesønnen er kommet - for at opsøge - og frelse - det fortabte!

170 – For at ... være, som han var det, fortabtes ven!

Amen!

175 **Kilde**
Manuskript tilsendt af taler og udgivet af Danske Taler med tilladelse fra taler.

Kildetype
Digitalt manuskript

180 **Tags**
7. søndag efter trinitatis, Første tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/jorgen-kjaergaards-praediken-7-sondag-efter-trinitatis>

185

190

195

200

205

210

215

220